

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové, v právní věci žalobkyně **Mgr. J. P.**, zastoupené Mgr. Pavlem Šmídem, advokátem se sídlem Brno, Jaselská 23, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského Kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) M. Ř.**, **2) J. Ř.**, a **3) obce Dolní Věstonice 67**, se sídlem Dolní Věstonice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2012, č. j. 29 A 19/2012 – 278, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2012, č. j. 29 A 19/2012 – 278. Až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují účinky rozhodnutí Městského úřadu Mikulov ze dne 10. 10. 2007, č. j. STU/070794/25/00/ALEL/005, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 3. 2008, č. j. JMK 20784/2008, sp. zn. JMK 5140/2005/OÚPSŘ, jimiž bylo žalobkyni nařízeno odstranění stavby „Sklad zahradního nářadí“ na pozemcích parc. č. X a X, v k. ú. X.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Mikulov ze dne 10. 10. 2007, č. j. STU/070794/25/00/ALEL/005, bylo žalobkyni nařízeno odstranění stavby „Sklad zahradního nářadí“ na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X, provedené bez stavebního povolení. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný svým rozhodnutím ze dne 19. 3. 2008, č. j. JMK 20784/2008, sp. zn. JMK 5140/2005/OÚPSŘ, (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Mikulov potvrdil. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Krajský soud usnesením ze dne 23. 2. 2009, č. j. 29 Ca 110/2008 - 19, přiznal žalobě odkladný účinek; rozsudkem ze dne 4. 8. 2010, č. j. 29 Ca 110/2008 - 136, pak žalobu zamítl. Proti zamítavému rozsudku krajského soudu brojila žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností. Nejvyšší správní soud na jejím základě rozsudek krajského soudu rozsudkem ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 11/2011 – 246, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud následně rozsudkem ze dne 4. 12. 2012, č. j. 29 A 19/2012 – 278, žalobu opětovně zamítl.

Proti posledně uvedenému zamítavému rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka k Nejvyššímu správnímu soudu opět kasační stížnost. Současně s tím požádala o přiznání okudlaného účinku kasační stížnosti, s poukazem na ustanovení § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). K tomuto návrhu stěžovatelka uvedla, že ve věci výše uvedeného pravomocného rozhodnutí Městského úřadu Mikulov o odstranění stavby bylo, na návrh oprávněného, vydáno dne 15. 10. 2010 Okresním soudem v Břeclavi usnesení č. j. 15 E 159/2008 – 8, jímž byl nařízen výkon tohoto rozhodnutí. Stěžovatelka má proto oprávněnou obavu, že by mohlo v průběhu řízení o kasační stížnosti dojít k nevratnému zásahu do jejího vlastnického práva; v tom spatřuje bezprostředně hrozící újmu jejím právům. Tento návrh stěžovatelka dne 14. 2. 2013, doplnila dalším podáním, ve kterém svůj návrh podrobněji odůvodnila.

Stěžovatelka svůj návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti opřela především o tvrzení, že pokud by byla dotčená stavba odstraněna, nemělo by rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé žádný reálný význam. Dále uvedla, že přiznání odkladného účinku nebude mít vliv na zájmy třetích osob – vlastníků sousedních pozemků; stavba jim nebrání k přístupu na jejich pozemky, a vzhledem k tomu, že stojí již více než deset let, přiznání odkladného účinku nemůže žádným způsobem omezit jejich práva. Dle stěžovatelky není navrhovaný postup ani v rozporu s veřejným zájmem. Argumentuje tím, že odstraněním stavby by mohlo být porušeno její právo na ochranu majetku garantované čl. 11 Listiny základních práv a svobod, jež je v porovnání s veřejným zájmem na odstranění stavby převažující, jak to již bylo konstatováno Nejvyšším správním soudem v obdobné věci pod sp. zn 5 As 17/2008.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) k tomuto návrhu uvedly, že s ním nesouhlasí, neboť má za to, že jím stěžovatelka pouze zneužívá možnosti českého právního řádu, aby mohla nerušeně a po dlouhou dobu využívat „svou černou stavbu.“ Dále má za to, že se nejedná o odůvodněný případ, neboť stěžovatelka neunesla důkazní břemeno ohledně prokázání nenahraditelné újmy. Nadto předmětná stavba osobám zúčastněným na řízení, ale i dalším osobám, překáží v přístupu na jejich nemovitosti.

Osoba zúčastněná na řízení 3) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že s jeho přiznáním nesouhlasí. Má za to, že existence stavby provedené bez stavebního povolení na cizím (obecním) pozemku je v přímém rozporu s veřejným zájmem. Dle jejího názoru neoprávněně postavená stavba omezuje též cizí práva a zájmy.

Podle ust. § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle odst. 3 citovaného ustanovení se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Nejprve je třeba připomenout, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jež je mimořádným opravným prostředkem, směřujícím proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, přichází v úvahu pouze ve výjimečných situacích, v nichž by, s ohledem na poměry konkrétního stěžovatele, mohly výkon či případně jiné právní následky rozhodnutí u tohoto stěžovatele vést k velmi závažným až nevratným následkům.

pokračování

Ve smyslu právě uvedeného tak lze konstatovat, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek. Musí tedy reálně hrozit výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, které by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Břemeno tvrzení i důkazní ohledně prokázání hrozby negativních právních důsledků spjatých se správním rozhodnutím nese stěžovatel; to platí i pro doložení hrozby *nepoměrně větší újmy* na jeho straně. Ve smyslu dispoziční zásady, kterou je ovládáno celé řízení o kasační stížnosti, není kasační soud povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Taková žádost musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 – 74; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud po zvážení argumentů stěžovatelky dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. jsou naplněny.

Nařízení odstranění stavby představuje typický případ, kdy by neprodlený výkon rozhodnutí mohl pro stěžovatelku znamenat újmu, která je nevratná a kterou by tak nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím kasačního soudu ve prospěch stěžovatelky. Pokud by výkonem uvedeného rozhodnutí byla stavba skutečně fakticky odstraněna, nemělo by již jakékoli meritorní rozhodnutí zdejšího soudu žádný reálný význam a neposkytlo by stěžovatelce reálnou ochranu. Hrozba vzniku nenávratné újmy je zesílena o to více, že vykonávací řízení za účelem odstranění stavby již bylo na návrh oprávněného (Města Mikulov) zahájeno a bylo vydáno soudní rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí. Z dosavadního průběhu řízení pak nevyplývaly žádné skutečnosti, které by svědčily závěru, že by přiznáním odkladného účinku hrozila nepoměrně větší újma jiným osobám, než právě stěžovatelce. Soud neshledal ani možnost dotčení důležitého veřejného zájmu. Argumentace osob zúčastněných na řízení 2) a 3) se nese pouze v obecné rovině a nijak neuvádí konkrétní práva, či důležitý veřejný zájem, které by měly být přiznáním odkladného účinku dotčeny. Jejich obecná tvrzení o nesouhlasu s přiznáním obecného účinku, či neunesením důkazního břemene stěžovatelkou, na tom nemohou ničeho změnit.

Podmínky vymezené v § 73 odst. 2 s. ř. s. byly tudíž splněny, a proto Nejvyšší správní soud využil dobrodiní zákona a odkladný účinek kasační stížnosti přiznal.

Podoba výroku tohoto usnesení vychází ze skutečnosti, že „*odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu ke přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), ke jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo*“ (usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb.). V citovaném usnesení je taktéž uvedeno, že „*je nutné v těchto výjimečných situacích (tedy jsou-li naplněny podmínky § 73 odst. 2 s. ř. s.) po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky správního rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu, aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími veřejné správy*.“ Nejvyšší správní soud tedy vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují účinky rozhodnutí o odstranění stavby včetně napadeného rozhodnutí žalovaného, a to až do skončení řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu